No. 871 Zaterdag 8 September 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 7 September.

ITALIE EN HET ANARCHISME.

De „propaganda van de daad" dat waanzinnige anarchistische idee, heeft ook koning Humbert als offer doen vallen.

Tegen den persoon van den vorst kon billijkerwijze geen menschelijke of politieke haat gericht zijn; want Humbert heeft geen persoonlijke politiek zoeken te voeren; heel volgzaam en dikwijls maar al te volgzaam heeft hij zich gehouden aan de wenken, door de meerderheid in het parlement of liever door de daarachter staande liberale *cliques* voor de politiek gegeven.

Van zijn uit-den-wegruiming was ook, met het oog op den troon te beklimmen, geen politiek gevolg te verwachten.

In dit opzicht komt de misdaad van Monza overeen met den moord, gepleegd op Carnot, den onschadelijken president der Fransche republiek en dien, gepleegd op keizerin Elisabeth van Oostenrijk, die zich heel niet met politiek bemoeide.

De anarchisten willen vóór alles er den schrik in brengen en door het vermoorden van een of ander hooggeplaatst personage „de menschheid wreken". Wie het lot treft, is hun onverschillig.

Opmerkelijkerwijze zijn al die gruweldaden gepleegd door Italianen. Zoowel in hun eigen vaderland als daarbuiten oefenen zij met onovertroffen dweepzucht de „propaganda van de daad" uit, zonder persoonlijke aanleiding of een bepaald doel.

Juist deze *Reinkultur* van de anarchistische vernielingswoede, het afmaken van willekeurig uitgepikte hooge personages, zonder eenige overweging van hun feitelijke beteekenis, alleen om opzien en schrik te verwekken, schijnt voor de jongeren onder de Italiaansche revolutionnairen een bijzondere aantrekkelijkheid te hebben.

Met het goedkoope woordje „toeval" kan men er zich niet van afmaken, wanneer deze cynieke gruweldaden een Italiaansche specialiteit blijken. Italië moet in elk geval een gunstige kweekbodem voor de anarchistische bacillen zijn.

Wel spreekt men gaarne van het heete bloed der Zuiderlingen, van hun lichtvaardigheid om naar moordwapenen te grijpen, van het nawerken van het rooverwezen enz. Maar een moord uit roof- of wraakzucht is toch heel wat anders dan zoo'n anarchistische gruweldaad, zonder tastbaren grond of rechtstreeksch doel.

En welk een treurig getuigschrift wordt der „nationale" regeering van het „vereenigde" Italië uitgereikt, als na meer dan een menschenleeftijd door haar nog zoo weinig gedaan blijkt om het volk, dat toch een „groote mogendheid" moet uitmaken, tot verstandige waardeering van wettelijke orde op te voeden!

Niet alleen is Italië geen enkele van zijn beloften nagekomen betreffende de verbeteringen, die het zou aanbrengen tot heil van het volk. Maar onder zijn heerschappij is dat volk er blijkbaar in alles op verslechterd: in economischen zin, maar vooral op het stuk der criminaliteit.

De buitenlandsche vrienden van het „ééne Italië", met name de liberale pers, hebben altijd verteld dat het schiereiland onder het nieuwe régime met reuzenschreden zou vooruitgaan.

Bevrijd van de „priesterheerschappij", zou de ontwikkeling van het volk een nieuwe, hooge vlucht nemen.

Met de tastbare feiten voor oogen is men echter zachtjes aan een toontje lager moeten gaan zingen en zoo meent b. v. de Engelsche *Standard* zich op het oogenblik te moeten afvragen of Italië, het land, waar het gezag der wet zoo weinig geëerbiedigd wordt, inderdaad wel vooruitgaat.

En daarop laat het blad volgen:

„Ieder land moet de verantwoordelijkheid dragen, wanneer het de misdaad niet onderdrukt en deze lijdelijk aanziet. De misdaad is nooit stationair. Zij bloeit door zwakheid, zij vermindert door gestrengheid, zoodat, hoe minder beschaafd een land is, des te strenger de misdaad gestraft moet worden.

Een blik op de onlangs gepubliceerde statistiek van misdaden in Italië toont aan, dat zijn staatslieden niet bijzonder aan dit feit hun aandacht schenken. Dit geldt voornamelijk van moorden en moordaanslagen. Manslagen hebben slechts weinig beteekens in Italië. Iemand wordt vermoord: — wel, hij is weg en 't is met hem gedaan! Arme duivel; hij heeft geleden, dat is waar, maar waarom nu ook leed te brengen over zijn aanvaller? Zoo denkt men algemeen in Italië. Een menschenleven is daar weinig in tel — in de theorie uitgezonderd — en in het Zuiden vooral gebeurt het, dat de jury feiten als verzachtende omstandigheden voor den schuldige aanneemt, die men maar beter doet uit eerbied voor den naam van het recht niet nader uit te pluizen. Meestal komt de schuldige er met een belachelijk lichte straf af. Dit veroorzaakt een gevoel van minachting voor de wetgeving, die wel verdiend is en de misdaad tiert welig.

De statistiek leert, dat er op een bevolking van 30 millioen in 1897 meer dan 4000 personen werden gedood en meer dan 80000 personen werden aangevallen en gewond. Op Sicilië alleen werden in één jaar 968 personen vermoord, een geschiedenis van bloed, welke gemiddeld elken dag van 't jaar twee of drie personen aanwijst, die den dood vonden door de band van een moordenaar. Hoe heeft de wetgeving gehandeld tegenover deze vermeerdering van de misdaad? Van de vierduizend moordenaars, die in handen der justitie vielen, werden er slechts honderd vier en twintig veroordeeld tot eenzame opsluiting, de zwaarste straf in Italië, 359 werden veroordeeld tot een meer dan twintigjarige gevangenisstraf en zevenhonderd tusschen tien en twintig jaar. Een van de grootste rampen, die de moderne wetgeving over Italië gebracht heeft, is de afschaffing van de doodstraf, want de vrees voor het „oog om oog en tand om tand" kent alleen de groote meerderheid van de onopgevoede, onbeschaafde en heethoofdige inwoners.

Bij de administratie van de civiele rechtbank valt nog meer de verkrachting van het recht te betreuren. Niemand is er zeker van dat hij zijn proces wint, hoe rechtvaardig zijn zaak ook moge zijn. Intriges, politieke invloed en omkooperij spelen een groote rol, en de uitvoerende raad, ook al onder den invloed van de politiek of den zoogenaamden eerbied voor de integriteit van de rechters, sluit zijn oogen voor dergelijke feiten. In zulk een atmosfeer moeten ontaarden als Bressi ontstaan. Verkeerd geplaatste zachtmoedigheid wordt een misdaad en Italië moet nu de les ter harte nemen en op het graf van den vermoorden monarch nadenken, in hoeverre de moderne wetgeving de oorzaak is van den rouw, die over het land gekomen is, een rouw, waarin de geheele wereld deelt."

Tot zoover het Engelsche blad.

Het is voor ieder duidelijk wat de Italiaansche regeering, gedurende den menschenleeftijd, dat zij in het heele schiereiland heer en meester is, van het Italiaansche volk heeft gemaakt.

Godsdienst en Kerk hebben het

Feuilleton.

„Speechen" en „Toasten."

Niet waar? dikwijls hebt ge speechen hooren afsteken bij 't einde van een feest, of toasten hooren slaan bij 't dessert van een feestmaal?

Is het u dan niet opgevallen, dat zoo vele goed onderlegde en zeer ontwikkelde menschen, menschen die werkelijk in 't gewone leven zijn wat men noemt, aangename, aardige causeurs, mannen met een gezond, kalm, beredeneerd hoofd, wanneer ze opstaan om in 't openbaar een woord in 't midden te brengen, bepaald medelijden verwekten en met de grootste moeilijkheden hadden te kampen. Ik heb zelve ooit bijgewoond, dat een Luitenant-Generaal bij gelegenheid dat zijn Hoog EdelGestrenge een inrichting van onderwijs met een bezoek vereerde en eenigszins feestelijk ontvangen werd, als een onbeholpen schooljongen stond tegenover de studenten, toen hij den welkomstspeech van een dezer zou beantwoorden. De kloeke zoon van Mars, met eere vergrijsd in den dienst van Zijne Majesteit, sidderde en beefde, en dikke zweetdruppels parelde op zijn eerbiedwaardig hoofd.

Mij is die onbeholpenheid bij zoovele gelegenheden opgevallen, dat ik, uit medelijden met mijn evenmensch en met mij zelven, herhaaldelijk de verzuchting heb geslaakt: Wanneer er sprake van is een hinderlijke mode af te schaffen, help dan eerst asjeblieft dat toasten en speechen naar de maan!

Gij krijgt b. v. de vereerende opdracht, van den president eener feestcommissie of van den ceremoniemeester eener bruiloftstafel, een hoofdtoast uit te brengen; lieve hemel! wat kan zoo'n speech dagen te voren reeds hoofdbrekens kosten en zwaar op de maag liggen! Voor eerst *wat* moogt ge, *wat* zult ge zeggen; dan, *hoe* zult ge 't zeggen: en — *last not least* — hoe zult ge 't er afbrengen?

Gij wilt het wellicht voor anderen, ja voor u zelven niet weten: maar is u de feestvreugde niet voor een goed deel vergald?

Den gezelligen kout en de geestige kwinkslagen uwer tafelburen aanhoort ge met een half oor; uw geest is immers verstrooid en uw gedachten zijn bij uwen toast; en zonder een Lavater te zijn lezen ik en een ander het duidelijk op uw bedrukte tronie, dat ge niet eerder tot rust zult komen dan wanneer ge verlicht zult zijn van het stuk gewichtige welsprekendheid, dat, als een centenaarslast u het hart benauwt.

Nog erger wordt het, wanneer er geïmproviseerd moet worden; want „ex tempore" voor de vuist spreken maakt de kans om „van 't bruggetje in 't water te vallen," of althans om pyramidalen nonsens ten berde te brengen, nog grooter. Och, och, dan zou je niet zelden je hart met twee handen vasthouden......

Hoe komt het nu dat menschen, men zou zeggen, volkomen voor hun taak berekend en met alle noodige gegevens toegerust, kloeke, kalme, verstandige menschen, die inderdaad voor een klein geruchtje niet vervaard behoeven te zijn, met deze taak zoo verlegen zitten?

Van waar dat angstig, beklemmend gevoel, die soort van huivering, welke u op het lijf valt bij de gedachte in het openbaar het woord te moeten voeren?......

En meen nu niet dat die angstvalligheid alleen het droevig deel is van den eersten den besten eenvoudigen burgerman, die moeite heeft zijn gedachten bijeen- en onder vorm te brengen; o neen! mannen, „gestudeerde" mannen, ruimschoots bedeeld met de gave des woords, hebben er mee getobt.

De groote dramaturg Sardou, lid der Fransche academie, was voorzitter geworden van een vereeniging van tooneelschrijvers: hij beklaagde er zich over dat het wel jammer was, dat de onontbeerlijke en overheerlijke tarbot, hem aan de tafel zijner kunstbroeders aangeboden, steeds vergald moest worden door 't vooruitzicht, dat hij als president de eindtoespraak moest houden; dat de aantrekkelijkheid van „le ris de veau financière" en van „l'asperge en branches" er voor hem af was, bij de gedachte aan den uit te brengen hoofdtoast. Eerst, zoo zegt hij, moet ge uw toespraak met zorg voorbereiden en uitwerken; — dan, althans voor een goed gedeelte, van buiten leeren en in 't geheugen prenten; ten slotte komt het gewichtig oogenblik......het geheugen laat u in den steek, en de gansche toespraak valt jammerlijk in 't water. Sardou

hoogere doel, de menschen niet alleen schrander, maar ook deugdzaam en goed te maken.

Deze ware opvoedster des volks heeft echter in Italië haar verheffenden en veredelenden invloed niet zoo kunnen doen gelden als in andere landen, wijl daar de tegenstelling tusschen de kerkelijke voorschriften en staatsverordeningen, tusschen den godsdienst en de heerschende partijen en *cliques* zich voortdurend in den ergsten vorm vertoont.

Natuurlijk kan er van de opvoeding van het opkomend geslacht weinig terechtkomen, als de jeugd ziet dat de machthebbers, de wetgevers, de toonaangevers in het openbare leven gestadig en beslist in verzet komen tegen de katholieke beginselen en het kerkelijk gezag.

Voor een deel der jeugd gaat alzoo het godsdienstig-zedelijk plichtgevoel te loor en daardoor wordt zij toegankelijk voor de moderne leerstellingen over de onbeperkte vrijheid van den enkeling om zich van alle middelen te bedienen, die hem geschikt voorkomen om voor het tegenwoordige of de toekomst de wereld te verbeteren.

Het gebrek aan vreeze Gods en geweten moet in Italië te gevaarlijker worden, naarmate de maatschappelijke toestanden daar treuriger zijn.

Als katholieke bladen die toestanden in de ware kleuren afschilderen, beschuldigt men ze graag van vooringenomenheid uit kerkelijk-politieke overwegingen.

Daarom laten we hier een getuigenis volgen uit het *Berliner Tageblatt*, dat tamelijk wel op hetzelfde standpunt als de Italiaansche cultuurkampers staat. Het schrift:

„De maatschappelijke verhoudingen van Italië laten maar al te veel te wenschen over. Het arbeidende volk, de armen en hulpbehoevenden der natie zuchten onder het drukkend gewicht der belastingen, terwijl de voornamen en rijken er maar al te goed slag van hebben zich door de bemiddeling van neefjes of vriendjes aan de plichten te onttrekken, die wet en recht hun opleggen."

Dat is niet te sterk, maar veeleer nog te licht gekleurd.

De veelgeprezen „nationale staat" heeft in het minst de kunst niet verstaan, althans de noodzakelijkste hervormingen op staathuishoudkundig-maatschappelijk gebied tot stand te brengen.

Terwijl men overal elders reeds sinds jaren bezig is met den socialen arbeid, ontbreekt het in Italië nog aan het meest elementaire besef van rechtvaardigheid.

Die heillooze zelfzucht en hardvochtigheid der heerschende klassen is bij het volk maar al te goed bekend en heeft er gewis niet weinig toe bijgedragen om in heetgebakerde hoofden de dolle vernielings- en moordleer van het anarchisme uit te broeien. Waar de politieke en economische uitzuigers zich in secten, loges, Maffia's, enz. vereenigen, ontwikkelt zich bij de vertwijfelden het anarchisme.

Italië zal een radicale verbeteringskuur moeten ondergaan, voor aan al deze gruwelen een einde komt.

De Aartsbisschop van Keulen en de Israelieten.

De nieuwe Aartsbisschop van Keulen, Mgr. Simar, had kort na de bestijging van zijn zetel een aangename verrassing, ongeveer gelijk aan die welke wijlen kardinaal Manning mocht smaken, Op den 26sten Juni werd hij opgewacht door een deputatie van de voornaamste leden der Israëlietische bevolking van Keulen, aan het hoofd waarvan zich bevonden Herr Jacob de Jonge, president van de synagoge, en dr. Franck, de Rabbi. Zij kwamen Monseigneur gelukwenschen met zijn verheffing op den beroemden zetel van Keulen. In den loop van een welsprekende toespraak zeide Dr. Franck o. a:

„Oud als het diocees van Keulen is ook hier de Israëlietische bevolking. Bijna ten allen tijde hebben de Prelaten van den aartsbisschoppelijken Stoel vriendelijke en welwillende gevoelens aan den dag gelegd jegens de Israëlietische gemeente. Vooral in de middeleeuwen, toen de Joden veel moesten lijden van het misleide en dwepende gepeupel, bood de Aartsbisschop hulp en onderstand aan de lijders. Ik heb alleen te noemen Aartsbisschop Arnoud en den onvergetelijken Engelbert II van Falkenburg.

Deze traditie van gunstige gezindheid van den kant der Aartsbisschoppen jegens de Israëlieten duurt voort tot den dag van heden. Uw voorganger, Z. Emin. kardinaal Krementz, leeft in de dankbare en eerbiedige herinnering der Israëlieten in Uw diocees. Toen in de laatste decenniën der juist besloten eeuw de belijders van onzen godsdienst in Rusland werden onderdrukt en vervolgd, gaf Mgr. Krementz trouw aan zijn devies *Caritus urget*, aan mij zelven blijken van sympathie voor het groote werk der bevrijding, blijken, die machtigen invloed hadden op den goeden uitslag. En aldus groeten wij Uwe Hoogwaardigheid, en hopen wij, dat Gij de overleveringen van het verleden zult voortzetten."

De spreker wees verder met fijne en gevoelige waardeering op het werk van den nieuwen Prelaat aan de Universiteit van Bonn als leeraar der Dogmatiek en op zijn herderlijke bediening te Paderborn, eindelijk zijn hartelijken welkomstgroet besluitende met de schoone woorden van Isaias, 58, 8: „de Heer zal U rust geven zonder ophouden, en zal uwe ziel vervullen met schitterend licht, en gij zult zijn als een welbesproeide hof, en als een fontein wier wateren nooit zullen ontbreken."

Niet minder hartelijk was des Aartsbisschops antwoord en bijzonder hartelijk was zijne aanhaling van "een der grootste mannen van het Hebreeuwsche geslacht, bijna tweeduizend jaar geleden," — St. Paulus in zijn Epistel aan de Romeinen — waarin hij spreekt van de voorrechten van de Israëlietische natie als bezitter van het woord Gods en als „het volk van het Verbond." Hij verklaarde verder dat zijne gevoelens ook die waren van elken Bisschop in de Katholieke Kerk.

FEDERATIE.

De federatie-koorts schijnt in de lucht te zijn. Kort op het gepraat omtrent de unie der engelsch-sprekende naties, stijgt er een kreet op ten gunste van de latijnsche rassen. Op een voorloopige bijeenkomst onlangs gehouden te Madrid en bijgewoond door Spanje's eersten minister en andere staatslieden van beteekenis, kwam men overeen, een algemeenen raad te beleggen van vertegenwoordigers der latijnsche volkeren met het doel een onderlinge aaneensluiting tot stand te brengen. Wij zijn reeds lang bekend met de oude, waarschijnlijk wel ietwat verouderende en verslappende *Triple Alliance* tusschen Duitschland, Oostenrijk en Italië. Wij weten ook hoe Rusland en Frankrijk coquetteeren in vriendelijke *attente*. Als het niet te veel booze verbazing en geweldig verzet zou wekken, zouden MacKinley, Salisbury en de Mikado misschien ook spoedig tot een verbond komen. Chamberlain is nog niet bekomen van den schrik veroorzaakt door het koude bad, dat hem na zijn fameuse *alliance-speech* op het lijf viel. Men spreekt en schrijft ook veel over Pan-Slavistische en Pan-Germanische en zelfs over Pan-Amerikaansche aspiraties.

Tegen deze laatste uitingen van federatie-zucht vooral kanten zich de Midden- en Zuid-Amerikaansche staten. Zij immers behooren tot de vurigste voorstanders van het verbond tusschen de latijnsche rassen. Zij vreezen Oom Sam's nieuwe politiek van expansie.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

J. A. De Veer. ✠

Den 31sten Augustus overleed te Aruba in den ouderdom van 46 jaren de Weledel Gestrenge Heer J. A. DE VEER, Gezaghebber van Aruba.

De Weledel Gestrenge Heer DE VEER was vroeger Gezaghebber van Saba, vanwaar hij in dezelfde hoedanigheid werd overgeplaatst naar Aruba. Gedurende zijn geheele ambtenaarsloopbaan stond de Heer DE VEER bekend als een ijverig, dienstvaardig ambtenaar, die zich overal en steeds de achting zijner meerderen en de sympathie zijner medeburgers wist te verwerven.

Onder groote belangstelling werd laatstleden Zaterdag het stoffelijk overschot grafwaarts geleid.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 3 September 1900, No. 561, is aan den Heer J. B. L. SEILER, Gouvernements-geneeskundige op Bonaire, eene verlofsverlenging voor den tijd van ééne maand verleend.

* *

Bij gouvernements-beschikking dd. 4 September 1900, No. 565, is de Heer J. THIELEN, oud-Gezaghebber van Aruba, belast met de waarneming van de betrekking van Gezaghebber van Aruba.

Havennieuws.

Hr. Ms. *Sommelsdijk* zal dezer dagen de haven verlaten om naar Klein-Curaçao te gaan tot het doen van opmetingen en tevens om daar een geschikte ankerplaats voor schepen aan te wijzen.

* *

Het gerucht gaat, dat de Koningin Emma-brug voor 110.000 gld. in eigendom is overgegaan aan de *Handel- en Industrie-Maatschappij.*

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Mariano Becerra [2], M. F. de Sola, Francisca Delgado, Luis Ramon Gonzalez, Elodia Wuedefou Henriquez c|o David Baez, H. C. Henriquez & Co., J. M. Jauregui, Julia Laurens, Ernestina Miguel, Andres Osorio B., Susana O. Pluin. Senjor

---

schafte dan ook eenvoudig de toespraak af.

Een ander voorbeeld van overstelpende vrees bij 't optreden voor 't publiek, levert ons Lord Guildford, die aldus zijn eigen gewaarwordingen beschrijft bij zijn eerste optreden in 't Engelsche Lagerhuis: „Ik was opgestaan, had het woord gevraagd en had mijne eerste volzinnen uitgesproken. Op eens was het of er een sluier neerviel voor mijne oogen. Ik was mijn geheugen geheel kwijt; en 't scheen mij toe, dat de statiepruik van den „Speaker" nooit gekende, reusachtige afmetingen aannam; dat ze zich uitzette, immer uitzette, tot ze ten laatste de gansche zaal vulde......Toen kon ik niet meer, en uitgeput viel ik op mijne bank terug."

Een ander jeugdig lid van 't Lagerhuis wist niets anders uit te brengen dan: „Ziedaar, mijnheer de voorzitter, een trek, welke zonneklaar het bewijs levert, dat wij het systeem zijn toegedaan van op de lange baan te schuiven. Mijnheer...... de vaderlandslievende Atheners...... de Romeinen...... Mijnheer...... Mijnheer...... Ik ben den draad mijner gedachten kwijt...... Ik ga zitten, mijnheer."

Ook mag hier niet onvermeld blijven het geval, dat een Belgisch Kamerlid eens overkwam: Deze nog wel een meester in de rechten, begon zijn parlementaire maidenspeech met de volgende woorden:

„Mijne heeren, de kiezers, *die de eer hebben gehad, mij af te vaardigen*"......

Deze afgevaardigde had bij openbare vergaderingen voor goed de spraak verloren. Op typische wijze wordt deze eigenaardige vrees om in 't openbaar te spreken, geteekend door Mr. Léon Clery, een der beroemdste leden der Parijsche balie, die onlangs het verhaal gaf van eene reis naar Antwerpen, waar hij was uitgenoodigd om een lezing te houden voor zijn Belgische collega's. Aangenaam was het mij, zoo schrijft hij, de reis naar de Scheldestad te aanvaarden, maar ik was werkelijk verrukt, toen ik goed en wel was teruggekeerd; waarom? Omdat ik blij was verlost te zijn van die eigenaardige gedruktheid, welke de gedachte medebrengt van in 't publiek te moeten spreken. Zeker, ik moest er aan gewoon zijn, niet waar, om voor een groote, onbekende vergadering op te treden, ik, die 43 jaar lang dit soort van sport heb beoefend. En toch; wanneer men eenmaal met deze zwakheid behept is, dan is en blijft men ongeneeslijk.

— Dan zijt gij bang, zal men misschien zeggen, bang, waarvoor toch?

— Bang voor niets en voor alles. En juist daarom is dat gevoel van angst des te pijnlijker en des te moeilijker te genezen, dewijl men het zichzelven niet verklaren kan. En ondervroegt gij de grootste advocaten, die gewoon zijn geweest het meest schitterend succes in te oogsten, zooals een Paillet, een Bethmont, een Allou enz. zij zouden u allen ongeveer hetzelfde antwoord gegeven hebben.

Ja, zij waren bang, letterlijk bang; bang voor zich zelven; bang voor hun geheugen, dat hun parten kon spelen; bang voor het woord, waarnaar men zoekt en dat verstoppertje speelt; bang voor gebrek aan succes bij 't publiek; bang, in één woord, voor dien afgrond, dien gapenden, zwarten diepen afgrond, waarin plotseling het woord u ontzinkt. En merk wel op, hoe kinderachtig dwaas deze angst is, eene gewaarwording zoo geheel ongegrond bij zulke vakmannen. Immers voor wien, of voor wat hadden zij bang te zijn? Voor de rechters? Zij waren op voorhand verzekerd van dezer welwillendheid, van den eerbied, van de aandacht, van het genoegen, waarmede dezen hen zouden volgen. Verzekerd waren ze van het publiek, dat met geen enkel woord aan zijn gevoelens lucht mocht geven. Verzekerd zelfs van hun tegenstander, wiens zeldzame interrupties hun welsprekendheid eer zou prikkelen dan terneerslaan; zeker ook waren ze van hun woord, het willige werktuig hunner gedachte, welks gedweeheid hun was gewaarborgd door overwinningen, dag op dag behaald. Zeker, eindelijk ook van hun geheugen, wijl zij de stukken van het dossier met hun eigen aanteekeningen steeds vóór zich hadden; en niettegenstaande dit alles, ik verzeker het u, waren ze bang.

Mij dunkt, iedere redenaar, wanneer hij in 't openbaar optreedt, verkeert in zekeren zin in den toestand, waarin de dierentemmer zich moet bevinden, telkens wanneer hij de kooi zijner verscheurende dieren betreedt. De wilde dieren, dat zijn voor den redenaar zijne toehoorders, hoe gunstig zij ook zijn gestemd, en hoe ook tot toejuichen bereid; ja, zij zijn voor hem de verscheurende dieren, zeg ik u; en noem mij den redenaar, die, wanneer hij voor 't eerst zijn toehoorders onder de oogen ziet, zich niet angstig de vraag gesteld heeft: zal ik vandaag niet verslonden worden?"

Zijn er nu geen remedies tegen deze algemeene kwaal?

Jawel, zoo zegt men, dat er sommige sprekers zijn, die er een soort van passe-partout op nahouden; zoo'n volzin, die op alle mogelijke redeneeringen heet te passen; niet een stopwoord dus, maar een stopzin. Wat er van zij, wie 't noodig heeft, kan 't beproeven. 't Lijkt altijd nog beter, dan......te staan met den mond vol tanden.

Paret, Cornelia Römer, Malti Da Sem [2], Pedro B. Walter.

Aangeteekende stukken:

Monaco Antonio, Isaac S. de Valencia en een aang. rebut geadresseerd aan: Felix German Curiel, Chiclayo, Peru.

Niet voor verzending vatbaar een drukwerk geadresseerd aan: Captn. Simmons, Demerara.

Ongelukken.

De vorige week Vrijdag is in de parochie Santa Maria een huisje tot den grond toe afgebrand. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Een man, die laatstleden Zondag te Montaña in een put is gevallen en daarbij ernstig aan de ruggegraat werd verwond, is Dinsdag in het St. Elizabeths-gasthuis overleden.

Venezuela.

Nu de vrede in eigen boezem hersteld is, schijnt Venezuela zich te willen wapenen tegen aanslagen van buiten. Het heet, dat twee kruisers, een volledige Krupp-baterij en 25,000 Mauser-geweren voor rekening van Venezuela besteld zijn. Doch ook zegt men, dat Duitschland den uitvoer der wapenen uit duitsche fabrieken verboden heeft. Het mocht soms zijn, dat later duitsche onderdanen met duitsche wapenen werden doodgeschoten.

BUITENLAND.

Rome.— Kardinaal Rampolla heeft enkele leden van het corps diplomatique ontvangen, die de gevoelens van den H. Stoel omtrent den moord op koning Humbert wilden polsen. Z. Eminentie heeft opnieuw zijn afschuw geopenbaard voor den moord op Humbert. De staatssecretaris heeft doen uitkomen, dat een zekere pers aan de gevoelens van het Vaticaan een verkeerde uitlegging heeft gegeven. De H. Stoel zag gaarne, dat koningin Margaretha het lijk des konings met alle uiterlijke plechtige gebruiken van den eeredienst omgaf. Als hoofd van den godsdienst, kon Leo XIII van zijn kant niets anders dan aan de geestelijkheid machtiging geven om H. Missen en lijkdiensten op te dragen met al de vereischte staatsie. Maar de Paus kan toch niet vergeten, dat de huidige toestand van den H. Stoel dezelfde is als die van 20 Sept. 1870. Bijgevolg kan de houding van het Vaticaan niet veranderen, zoolang een staat van zaken zal bestendigd worden, die de Paus op geen enkele wijze kan aannemen.

— Ziehier een getuigenis van een *Anglicaansch* bisschop in China over de werkzaamheid der Roomsche missionarissen.

De hier getuigende bisschop heet Mgr. Awary, en zijn schrijven komt voor in de *Japan Weekly Mail.*

„Wanneer ooit zendelingen voorspoed verdienen, dan zijn het de Roomsch-Katholieke. Wij deelen hun geloof niet, en wij zouden het betreuren, als zij er de geheele wereld toe bekeerden, maar wat hun werken aangaat, zijn ze ieders loftuiting waardig. Zij zijn waarlijk “helden in den strijd”, die mannen, die geleerd hebben te werken en te strijden.

De aandoenlijke opoffering van geheel hun leven; hun volmaakte en voortdurende zelfverloochening, het vrijwillig derven van al het aangename, wat het leven of de natuur aanbiedt; die arbeid, stil en zonder eer, het eene jaar in, het andere uit, zonder door een enkele belooning aangemoedigd te worden, alleen de gedachte dat zij getuigenis zullen moeten afleggen in dit leven en voor hun rechter later, ziedaar een voorbeeld, dat de bewondering van ieder onbevooroordeeld opmerker afdwingt.

Zoo is het mogelijk martelaar te zijn zonder aan het kruis genageld, of op een brandstapel verbrand te worden. Wij hebben veel martelaren in ons midden, en het feit, dat hun werken voor de blikken van het publiek verborgen blijven, doet juist de schoonheid van hun opoffering des te sterker uitkomen.”

Italie.— Eenige belangwekkende en vermoedelijk ook aan de meesten onzer lezers niet bekende bijzonderheden meldt de Romeinsche correspondent van de *Germania*: „Wat de verhouding van den vermoorden Koning tot de Kerk en den H. Stoel betreft, schrijft hij, daaromtrent zijn de meest dwaze denkbeelden in omloop. Men heeft van verschillende zijden getracht den Koning ook in zijn persoonlijke betrekking tot den godsdienst voor te stellen als de belichaming van den garibaldistischen anti-katholieken en anti-kerkelijken geest. Ja, men hoort zelfs dikwijls verhalen dat Koning Humbert geëxcommuniceerd was. Van dit alles is geen woord waar. De overleden vorst is persoonlijk altijd een geloovig en overtuigd katholiek geweest. Bij de H. H. Missen op Zonen feestdagen ontbrak hij nooit; meermalen gedurende het jaar naderde hij tot de H. Communie en in de laatste maanden heeft hij ook de aflaten van het jubilé verdiend in den vorm, die hem door zijn biechtvader was voorgeschreven.” Dat de H. Vader aan koningin Margaretha geen *schriftelijke* betuiging van deelneming zond, haar mondeling door Kardinaal Ferrari liet condoleeren, vindt uitsluitend zijn verklaring in redenen van diplomatieken aard.

— De *Univers* bevat een correspondentie uit Rome, waarin wordt ontkend, dat de H. Vader ter gelegenheid van den moord op koning Humbert zijn condoléances aan het koninklijk huis *als zoodanig* zou hebben gezonden. Daarvan kan geen sprake zijn, daar er in 't geheel geen betrekkingen worden onderhouden tusschen den H. Stoel en het Quirinaal. Om deze reden betuigde het Vaticaan ook niet zijn deelneming bij den dood van Victor Emmanuel en gaf het Quirinaal van zijn kant geen enkel teeken van belangstelling tijdens de ziekte van Z. H. in 't vorig jaar. Zelfs werd in 1888 de burgemeester van Rome, prins Torlonia, afgezet, omdat hij, ter gelegenheid van het priesterjubileum des Pausen, een bezoek had gebracht aan den kardinaal-vicaris teneinde Z. E. namens het gemeentebestuur te complimenteeren.

Uit deze feiten blijkt duidelijk, welke gevoelens het Quirinaal en de Italiaansche regeering jegens het Vaticaan bezielen. Er bestaan dan ook geen betrekkingen tusschen die regeering en het Vaticaan.

— In geheel Italië moeten 1800 personen in verband met den aanslag zijn gearresteerd. Bressi, de bedrijver van den aanslag, werd in de gevangenis woest en brutaal, zoodat men hem 10 uur in het dwangbuis stak. Luccheni, de moordenaar van Keizerin Elisabeth, heeft, toen de procureur-generaal te Genève hem den dood van Koning Humbert mededeelde, eene woeste vreugde daarover betuigd met de woorden: „Zij moeten er allemaal aan, daar is geen twijfel aan, de nieuwe Koning ook!”

Duitschland. — Het lid van den Duitschen Rijksdag, Wilhelm Liebknecht, is overleden.

Hij was een bekende figuur onder de sociaal-democraten. Als redacteur van het *Democratisches Wochenblatt*, kwam Liebknecht eerst in kennis met Bebel; en in 1872 werden de beide vrienden wegens hoogverraad tot twee jaren vestingstraf veroordeeld. Tijdens zijn gevangenschap werd hij in 1874 in het koninkrijk Saksen gekozen tot lid van den Duitschen Rijksdag. En sedert heeft hij daarin steeds zitting gehad, van 1888 af voor het 6e district van Berlijn.

In 1879 werd hij tevens gekozen tot lid van de Saksische Tweede Kamer.

Als afgevaardigde in den Rijksdag heeft Liebknecht een grooten invloed uitgeoefend. Hij liet nooit de gelegenheid voorbijgaan om zijne beginselen, die der sociaal-democratie, luide te verkondigen. Liebknecht was een handig debatter en een onversaagd, te vreezen tegenstander, die het Centrum en de Agrariërs vaak harde woorden heeft te hooren gegeven. Een heftig Pruisenhater, droeg hij dien haat over in de sociaal-democratische partij en in de pers. Met Bebel redigeerde hij sinds jaren de *Vorwarts*, het orgaan van de S. D. partij in Duitschland.

Behalve een groot aantal brochures, waarin hij de grondstellingen der sociaal-democratie heeft aangegeven, schreef Liebknecht eenige groote werken, o. a. een geschiedenis der Fransche revolutie en *Een blik in de nieuwe wereld.*

Transvaal. — Buller is niet gelukkig is zijn operaties. Met moed was hij opgetrokken naar het Noorden, maar nu belaagden de Boeren zijn cavalerie. Wel brachten de kanonnen der Engelschen die der Boeren tot zwijgen, maar hoe dan ook, de Engelschen zeggen door een vergissing, drongen twee compagniën van het regiment Liverpool vooruit en werden door de Boeren omsingeld. De Boeren namen hen goed onder vuur, zoodat 10 man werden gedood, 46 gewond en 32 worden vermist. Op dienzelfden dag verloor Buller nog 20 man op andere plaatsen.

Hiertegenover staat, dat French 2000 krijgsgevangenen bevrijdde, die nu zeker de gelederen der Engelschen gaan versterken. Bedenkelijk echter is het voor de Engelschen, dat generaal Dewet, die zij in het oosten van Transvaal dachten, nu onverwacht op den spoorweg van Winburg in het midden van Oranje-Vrijstaat verschijnt. De taktiek der Boeren schijnt gelukt: eerst de Engelschen in het Lijdenburgsche district lokken, waar geregeld oorlogvoeren zoo goed als onmogelijk is en dan hen afsnijden van hun operatie-basis en van de plaatsen, vanwaar levensmiddelen moeten aangevoerd worden. Wij kunnen ons nog voorbereiden op verrassingen en Roberts had nog wel een weinig kunnen wachten met het uitvaardigen van een proclamatie, waarbij de Transvaal geannexeerd wordt.

China.— Het Hemelsche Rijk schijnt de twistappel te zullen gaan worden tusschen de Mogendheden. Rusland doet voorstellen, die duidelijk zijn inzichten verraden, maar de overige Mogendheden, vooral Engeland, gaan niet in op die voorstellen. Ieder zoekt zijn voordeel en meent daarom Peking niet te moeten verlaten, voortdurend wordt het duidelijker, dat de oorlog in naam der beschaving ondernomen, in werkelijkheid een annexatie-oorlog is. Doch overigens mogen wij wel met niet weinig leedvermaak aanzien, dat Engeland is uitgeput door den Zuid-Afrikaanschen oorlog en in China slechts een ondergeschikte plaats kan innemen.

Bulgarije. — Een redacteur van de *Magajar Orszag*, een blad te Buda Pest, heeft [voor het huwelijk] te Belgrado den koning van Servië geïnterviewd. Mevr. Draga Maschin was ook aanwezig.

Lachende zei de koning: „Wilt ge de waarheid weten omtrent ons huwelijk? Die is heel eenvoudig en ik zal u haar zeggen. De waarheid is dat ik in mijn leven geen andere vrouw bemind heb dan mijn Draga en dat ik haar sedert vijf jaar lief-

heb, sedert het oogenblik, waarop ik haar voor het eerst zag te Biarritz. Zij was het eenig geluk van mijn jeugd, en gij weet, hoe treurig die was. Ik heb besloten met haar te trouwen ondanks alles, ondanks mijn ouders, ondanks mijn ministers, ondanks haar zelve. Zij zal de eenige liefde zijn van mijn leven en mijn ouderdom.

Ik heb besloten, voortaan mijn eigen meester te zijn, alleen te regeeren, zonder mijn ouders, en het land te besturen voor het welzijn van mijn volk, zonder onderscheid in politieke partijen en zonder inmenging van eenige buitenlandsche mogendheid.

Men zegt, dat mijn aanstaande vrouw veertig jaren oud is, zie haar aan en zie mij aan. Zie eens, hoe jong zij er uit ziet naast mij, die al zoo oud schijnt. Zie eens, aan mijn slapen heb ik al grijze haren."

In een ander interview, gepubliceerd in den *Figaro*, lezen we, dat de koning in de villa van zijn aanstaande vrouw den verslaggever ontving. Mevrouw Draga zeide: „Het is goed, dat gij gekomen zijt, nu kan de wereld de waarheid vernemen."

„Zij zaten, zoo vervolgt de *Figaro*-man, samen op een kleine canapé, terwijl ik op twee passen afstand plaats nam, zooals de koning mij aanduidde. Hij droeg een wit flanellen costuum, zij een zwart zijden rok en een verrukkelijk rose zijden blouse, verder broche, ringen en oorknopjes van kleine parelen."

Daarop verhaalde de koning, hoe hij bij zijn huwelijk het eerste vereischte vindt, dat hij zijn vrouw liefheeft, dat zij hem begrijpt en zijn gedachtenleven deelen kan.

„Zij is gereed met mij alle moeilijkheden te overwinnen, dat weet ik," zei hij.

„Zeker zullen wij moeilijkheden hebben," zuchtte mevrouw Draga.

„Wij zullen ze overwinnen, wees gerust", zei hij, en drukte krampachtig haar hand.

Toen vervolgde hij, dat het volk volstrekt niet tegen zijn huwelijk was, dat het integendeel ermee ingenomen was, dat de koning een Servische gekozen had.

„Men spreekt van verschil van leeftijd," vervolgde hij, „men beweert, dat zij 40 jaar is en kinderen heeft. Spreek alsjeblieft dit bespottelijk bericht tegen. De twee meisjes, die men met haar gezien heeft, zijn haar zusters. Ik begrijp niet, waarom de pers zoo onwaar is en slecht tegenover mijn aanstaande vrouw. Elken morgen brengt men mij krantenuitknipsels vol leugens!"

Mevrouw Draga ging voort:

„Vooral spijt het mij van de Fransche kranten. Ik houd veel van Parijs, waar ik jaarlijks eenige maanden doorbreng."

Het bezoek aan de tentoonstelling zou wel niet door kunnen gaan, daar de koning en koningin nu eerst reizen door het binnenland van Servië moesten ondernemen, waaruit blijken zou, dat het volk het huwelijk wel goedkeurde.

Advertentien.